

Zápis ze školení posuzovatelů drůbeže konaného ve dnech 24. 2. a 25. 2. 2018

Školení posuzovatelů drůbeže se konalo v Pardubicích, v hotelu Trim, podobně jako v minulém roce.

Zahájení

Školení zahájil předseda sboru posuzovatelů drůbeže přítel Ivan Pavel. Byl přivítán do řad posuzovatelů nový posuzovatel Roman Morávek.

Vzpomínka na Milana Uhra

Nekrolog k úmrtí přítele posuzovatele Milana Uhra přednesl přítel Rohrer. Pan Milan Uher, který zemřel 24. 12. 2017, byl výraznou osobností ve sboru posuzovatelů drůbeže a mezi chovateli.

Volba výboru Sboru posuzovatelů drůbeže

Součástí programu školení byla volba pětičlenného výboru Sboru posuzovatelů drůbeže pro nové funkční období. 40 hlasů získal Václav Nedělka, 38 hlasů Ivan Pavel, 34 hlasů Zdeněk Dráb, 33 hlasů Jiří Král, 32 hlasů Iveta Prombergerová. Předsedou bude nadále přítel Pavel.

Zpráva o činnosti sboru posuzovatelů za uplynulé funkční období

Předseda výboru sboru posuzovatelů drůbeže p. Pavel upozornil na to, že je nepříjemné vyřizování stížností týkajících se chování posuzovatelů, nesprávného posouzení, rozdílného přístupu. Většina stížností byla neodůvodněná a neprůkazná. Přítel Pavel vnímá dlouhodobý pokles kvality posuzovaných zvířat a špatné podmínky pro posuzování. Přítel Pavel poděkoval členům Výboru, příteli Královi, Štolbovi, Hrubešovi, Kalašovi a Královi, za vykonanou práci. Věnovali se mimo jiné přípravě směrnice pro kontrolované chovy a pro uznávání nových plemen a rázů. Spolupracovali s členy komise pro přípravu adeptů a členy zkušební komise nebo oni sami byli zároveň i jejich členy.

Přítel Rohrer zpracoval údaje ze zaslaných souhrnných tabulek a soupisových archů zaslaných jednotlivými posuzovateli drůbeže. Ve sboru posuzovatelů drůbeže je 61 členů, v roce 2017 bylo aktivních 57 posuzovatelů, 4 neposuzovali. Bylo posouzeno celkem 40 440 ks drůbeže za rok 2017, tj. průměrně 710 kusů na 1 aktivního posuzovatele. Přítel Zdeněk Dráb posoudil v roce 2017 nejvíce výstav (26), p. Tuček nejvíce zvířat (1483 ks). Nejvíce hus posoudil p. Uher, nejvíce japonských křepelek p. Pavel Dvořák. Na celkem 670 výstavách bylo posouzeno zmíněných 40448 ks drůbeže, z toho 33244 ks slepic. Jednalo se o menší počet než v roce 2016.

Informace z jednání orgánů EE v roce 2017

Přítel Žuffa přednesl informace z vedení orgánů EE. Zasedání evropské standardizační komise se koná 3x do roka. Druhé zasedání při generálním zasedání Evropského svazu a třetí na evropském školení posuzovatelů drůbeže. Na zasedáních je řešena revize a uznávání plemen. Pro uznání plemene v Evropském svazu, musí být plemeno uznané v nějaké zemi. Seznam uznaných plemen a barevných rázů vede každá členská země. Komise se snaží, aby názvy byly sjednocené. Každé dva roky vydává německý svaz doplňky k plemenům u nich více chovaným. Připravují se popisy barevných rázů v angličtině, němčině, francouzštině s fotkami kohouta a slepice. Názvy barevných rázů budou uvedeny ve všech jazycích členských zemí. V současnosti je připravených asi 180 plemen v Evropském standardu. Otázkou je, zda bude v jednotlivých zemích k dispozici v elektronické nebo tištěné podobě. Přítel Žuffa vyzval posuzovatele, aby mu zaslali kvalitní fotky českých národních plemen. Mezi vzácná ohrožená plemena patří z našich plemen šumavanka a česká slepice. Plemena jsou starší 50 let a jsou na ústupu. Česká husa mezi ohrožená plemena nepatří.

Přítel Žuffa upozornil, že bulletin evropského svazu je online k dispozici na webu: <http://www.entente-ee.com/sparten/geflugel/>.

Byly řešeny posuzovatelské systémy ve členských zemích EE. Česká republika, Nizozemí a skandinávské země nepoužívají evropský systém posuzování. Česká republika požádala o pořádání evropské výstavy v roce 2024.

Ve dnech 16 až 17.9.2017 proběhlo v Nizozemí v Doorn zasedání evropské standardizační komise. V Nizozemí se školení posuzovatelů účastnili přítelkyně Prombergerová, přátelé Nedělka, Krajčír, Žuffa. Na toto školení bylo dovezeno 70 kvalitně připravených zvířat plemen fríská slepice, groningerský racek, východofríská slepice, brabantka, bredda, soví vousáč, dále holandská křivozobá kachna a holandská kachna s bílou náprsenkou.

Přítel Žuffa upozornil, že v Dánsku se bude konat ve dnech 14. až 16. 9. 2018 v Esbjergu mezinárodní školení posuzovatelů, v té době se zde bude konat výstava velikosti výstav v Nitře.

Přítel Žuffa posuzoval na zahraničních výstavách. V Rumunsku šlo o výstavu konanou ve dnech 27. až 29. 1. 2017 v Temešváru, 1. 12. 2017 Národní výstavu rumunské chovatelské unie v Baicoi a 8.12. Národní výstavu rumunské chovatelské federace a semináře pro posuzovatele. 4. 2. 2017 vystoupil přítel Žuffa na semináři ve Varšavě s prezentacemi k evropskému posuzovatelskému systému a těžkým plemenům. Na semináři zazněly příspěvky ke genetice a ptačí chřipce. Přítel Žuffa pochválil úroveň výstavy „ozdobných“ slepic konané ve dnech 18. až 19. 11. 2017 ve Varšavě. Přítel Žuffa se účastnil tří seminářů v Turecku. Ve dnech 11. až 12. 2. 2017 se konal seminář v Istanbulu a ve dnech 13. - 14. 5. 2017 v Ankaře, oba semináře byly věnované chovu čistokrevné drůbeže. Třetí seminář konaný ve dnech 13. -14. 5. 2017 v Afyonkarahisar byl zaměřen na hodnocení drůbeže a konkrétních znaků, vystoupil na něm opět přítel Žuffa.

Posuzovatelé p. Žuffa a p. Jokiel posuzovali na první turecké národní výstavě drůbeže v Istanbulu ve dnech 4. – 5. 1. 2018.

Ve dnech 30. 3. až 1. 4. 2017 se účastnil soukromého semináře v Kuvajtu zaměřený na chov a výživu těžkých plemen. V místních podmínkách má každý kurník klimatizaci. Seznámil se s malou kuvajtskou slepicí, která má znaky seramy a sebritky. Přítel Žuffa posuzoval i na 2. národní výstavě v Kaunas v Litvě konané ve dnech 20. až 21. 1. 2018. Byla na ní výzdoba tvořená 2000 obrázky dětí.

Přítel Žuffa s chovateli Zábranovými byli v Německu, v Schirdingu dne 11. 11. 2017 na mezinárodní speciální výstavě sebritek.

Na závěr přítel Žuffa konstatoval, že chovatelská Evropa se otevírá na všechny strany, je otevřený trh, možnost importu i exportu, lepší možnost propagace. Vyžaduje se jednotný pohled na plemeno a směr šlechtění, zvýšení ostražitosti a zkvalitnění veterinární péče, co nejlepší propagace nejen prostřednictvím národních výstav. Je třeba nezobecňovat práci všech německých posuzovatelů podle práce konkrétního posuzovatele.

Předseda posuzovatelů p. Ivan Pavel vyjádřil poděkování za práci Petra Žuffy.

Problematika přípravy adeptů – informace o současném systému vzdělávání a vyhodnocení výsledků závěrečných zkoušek

Přítel Nedělka informoval přítomné o přípravě adeptů. V roce 2017 uspěl u zkoušek pouze p. Morávek. K původním 6 adeptům bylo přijato dalších 6. Zavedli kreditní systém. Školení pro adepty se konají 2x do roka. Jsou dvoudenní, v pátek probíhají prezentace v Pardubicích, v sobotu probíhá výuka na zvířatech v Kolíně. Výuku vedou p. Nedělka a Dráb, přizváni bývají lektori z Výboru posuzovatelů drůbeže – p. Pavel a Král. Praktická část výuky probíhá individuálně s posuzovateli, z toho 1x ročně je potřeba, aby adepty pracovali s někým ze vzdělávací komise. Přítel Nedělka apeloval na posuzovatele,

aby posílali adepty k jiným posuzovatelům, není dobré, pokud adepti posuzují mnohokrát s jedním posuzovatelem. Adepti mají k dispozici odkazy na internetové zdroje, plní domácí úkoly. Domácích úkolů bylo dříve 12, dnes jich je 6 se stejným rozsahem. Domácí úkoly jsou opravovány a hodnoceny. V roce 2017 se konaly posuzovatelské zkoušky ve dvou termínech, zkoušek se zúčastnilo 8 adeptů, probíhaly v Nedělišti. Největším úskalím bylo pohledové posouzení zvířat. Je potřeba, aby posuzovatelé adepty nechávali alespoň 5 zvířat posoudit pohledem, aby se jim snažili předat co nejvíce. Přítel Nedělka vyzval posuzovatele k zapojení se do práce s adepty, která zahrnuje přípravu školení, prezentací, testů, přípravu a opravování domácích úkolů.

Nové předpisy (Stanovy ČSCH a novela plemenářského zákona) a jejich dopady na činnost sekce chovatelů drůbeže – rámcová informace

Přítel Pavel informoval o nových předpisech. Od roku 2017 platí nové stanovy Svazu. Je v nich obecně nastaveno postavení sboru posuzovatelů v rámci jednotlivých sekcí. Každá jednotlivá ÚOK ustavuje sbory posuzovatelů. Druhé upřesnění přinesla novela plemenářského zákona. Drůbež je hospodářské zvíře. Uznaná chovatelská sdružení musí plnit určité podmínky, uplatňovat rovný přístup ke členům, být schopna šlechtit, mít standardy, systém, jak dosahovat cílů ve standardech.

Plemena se dělí do 4 skupin:

- Národní plemena. Jde o plemena autochtonní s režimem ochrany a šlechtění.
- Cizí plemena, delší dobu u nás chovaná, hospodářsky významná.
- Plemena nepůvodní, významná z pohledu zachování variability státu.
- Plemena ostatní

Pro plemena hospodářsky významná nastupuje kritérium užitečnosti. Rada plemenné knihy zrušila skupinu č. 3.

Rozdělení plemen drůbeže

- Plemena autochtonní

České husy, české husy chocholaté, české slepice, šumavanky, zdobnělé české slepice, zdobnělé šumavanky, mošetky, české krůty.

- Plemena lokálně adaptovaná, hospodářsky významná

Leghornky americké, vlašky koroptví, vlašky rodoobarvé, plymutky bílé, hempšírky měděně červené, amrotsky krahujcovité, australky černé, sasexky bílé světle kolumbijské, rodajlendky červené, barneveldky dvojlemované, maransky černé měděněkrké, velsumky rezavě koroptví, zdobnělé velsumky rezavě koroptví, zdobnělé vyandotky bílé, zdobnělé plymutky bílé.

- Plemena ostatní

Rozdělení chovů drůbeže <i>Kategorie chovů</i>	<i>Evidenční místo</i>	<i>Zdroj kroužků</i>	<i>Uznávací řízení: žádost – provádí</i>	<i>Výstavní povinnost</i>	<i>Koordinace šlechtění</i>	<i>Vedení záznamů chovatelem</i>	<i>Vedení rodokmenů chovatelem</i>	<i>Vedení vedlejší plem. knihy</i>
Běžné	ZO	ZO	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Evidované	OV	ZO	OV – evidenční	Krajská výstava	ne	ano	ne	ne
Rozmnožovací	OV	ZO	OV - hodnotitel	Krajská výstava	ne	ano	ne	ne

Přípravné	Klub	Klub	Klub - hodnotitel	Klubový svod	Klub	ano	ano	Klub
Plemenné	Klub	Klub	Klub – hodnotitel	Klubový svod	Klub	ano	ano	Klub
Šlechtitelské	Klub	Klub	Klub – hodnotitel	Klubový svod	Klub	ano	ano	Klub
Genetické zdroje	Klub	Klub	VÚŽV – hodnotitel	Klubový svod	Klub	ano	ano	Klub
Specifické	ÚOK	ZO	ÚOK – hodnotitel	Určená výstava	ÚOK	ano	ne	ne

Nová Směrnice pro kontrolované chovy drůbeže – stručná informace

Směrnice pro kontrolované chovy čistokrevných plemen drůbeže

Tato směrnice upravuje podmínky pro přihlašování, uznávání a provozování kontrolovaných chovů čistokrevných plemen všech druhů drůbeže.

Rozdělení kontrolovaných chovů a základní odlišnosti chovů jednotlivých kategorií

Kontrolované chovy se dělí do dvou kategorií:

1. Přípravné chovy - PŘCH
2. Plemenné chovy - PCH
2. Šlechtitelské chovy - ŠCH

Přípravné chovy

Přípravné chovy jsou předstupněm plemenných a šlechtitelských chovů. Zřizují se pouze v případech, kdy zařazovaná chovná zvířata nemají známý původ (rodokmen) a to na dobu, pokud se rodokmen jejich potomků postupně nedoplní. V ostatním pro ně platí stejná kritéria jako pro chovy plemenné nebo šlechtitelské.

Plemenné chovy

Plemenné chovy jsou nižším stupněm kontrolovaných chovů. Chovná zvířata z těchto chovů musí mít známý původ (rodokmen) alespoň ze strany jednoho z rodičů (zpravidla otce), namísto druhého rodiče může být v rodokmenech uveden konkrétní kmen.

Základem plemenných chovů je samičí materiál pocházející především z vlastního chovu. Do chovů jsou v rámci koordinované plemenitby zařazování zpravidla nepřibuzní nebo jen vzdáleně příbuzní plemeni se známým původem, přednostně pocházející z jiných kontrolovaných chovů.

V plemenných chovech plemen šlechtěných pouze na exteriér může být sestaven pouze jeden kmen. U plemen šlechtěných i na užitkovost (uvedených v článku I), musí být v chovu nejméně tři kmeny. Dva kmeny mladších zvířat, u kterých je prováděna skupinová kontrola snášky a jeden kmen starších zvířat s prověřenou užitkovostí k produkci chovných zvířat.

Ustájení chovných zvířat, způsob líhnutí mláďat, jejich odchov a značení do doby kroužkování registračními kroužky, musí umožňovat identifikaci potomstva alespoň po jednotlivých otcích.

Šlechtitelské chovy

Šlechtitelské chovy jsou vyšším stupněm kontrolovaných chovů a nejvyšší kategorií v celkové hierarchii chovů. Jejich poslání je obdobné jako u chovů plemenných. Na rozdíl od nich je však jejich činnost založena na individuálním šlechtění, jehož součástí je i kontrola dědičnosti. Produktem šlechtitelských chovů jsou proto chovná zvířata nejen se známým původem (rodokmenem) ze strany obou rodičů, ale oproti chovům plemenným také s více prošlechtěnými, důkladněji prověřenými a dědičně více stabilizovanými znaky a vlastnostmi.

Základem šlechtitelských chovů je samičí materiál pocházející především z vlastního chovu. Do chovů jsou v rámci koordinované plemenitby zařazování plemeni se známým původem, přednostně pocházející z jiných kontrolovaných chovů. V odůvodněných případech může být využívána i užší příbuzenská plemenitba. Šlechtitelský chov musí mít nejméně dva oddělené kmeny. Kmen mladých zvířat, u kterých je prováděna kontrola dědičnosti a u plemen šlechtěných i na užitkovost (uvedených v článku I), také individuální kontrola snášky a druhý kmen starších, prověřených zvířat různého věku, k produkci chovných zvířat.

Ustájení chovných zvířat, způsob líhnutí mláďat, jejich odchov a značení do doby kroužkování registračními kroužky, musí umožňovat identifikaci potomstva po obou rodičích.

Podmínky pro uznání kontrolovaných chovů

- Plemeno (rás) musí být zařazeno v aktuálním seznamu plemen a rásů uznaných v ČR.
- Počet zvířat, skladba a kvalita plemenářsky evidované populace plemene (rázu) musí zabezpečovat jeho životaschopnost a umožňovat jeho další šlechtění. Minimální počet chovných zvířat v evidované populaci je obecně stanoven na 100 kusů, z toho alespoň 30 kusů samčího pohlaví. Ve výjimečných případech lze za přesně stanovených podmínek tyto nutné počty na přechodnou dobu snížit, ne však na méně než 30 kusů, z nichž musí být alespoň 10 samčího pohlaví.
- Chovy musí být po uznání zapojené do klubového (nebo jiného obdobného) systému řízení nebo koordinované plemenitby se vzájemnou spoluprací jednotlivých chovatelů. V určitých případech může tuto podmínku plnit i jediný chov s dostatečným počtem chovných kmenů.
- Struktura chovů: jednotlivé chovy musí být rozdělené do kmenů (rodin) – poměr samců a samic v kmenech od 1:1 do 1:15, v závislosti na konkrétním druhu a plemeni. Pro evidenci kmenů je pro všechna plemena a všechny chovy stanovený jednotný systém značení. V tomto systému je každému chovateli přidělen trvalý kód sestávající ze dvou písmen z jeho příjmení (kód přiděluje příslušný Klub). Tímto kódem, doplněným pořadovým číslem kmene a rokem jeho založení, pak chovatel značí postupně všechny kmeny, které ve svém chovu sestaví.

Příklad: chovateli Dvořákovi je přidělen kód DV. Na podzim roku 2015 založí 1. kmen, který označí DV-01/15; na podzim roku 2016 založí 2. kmen, který označí DV-02/16.

V odůvodněných, spíše výjimečných případech, lze praktikovat i jiné struktury chovů (např. oddělené umístění samců a individuální připařování samic). Tyto případné výjimky však nesmí narušovat zavedený systém šlechtění a proto je lze praktikovat pouze po dohodě s koordinátorem šlechtění plemene.

- Chovatel:

- musí chovat plemeno, u kterého žádá o uznání kontrolovaného chovu nejméně:

0 roků u přípravného chovu (může se jednat i o začínajícího chovatele)

1 rok u plemenného chovu,

2 roky u šlechtitelského chovu;

- musí akceptovat rozhodnutí a opatření subjektu pověřeného koordinací šlechtění plemene;

- musí respektovat rozhodnutí pověřeného hodnotitele související s uznáním chovu;

- musí být schopen vést chovatelskou evidenci stanovenou pro danou kategorii chovů;

- musí mít přiměřené znalosti o chovu drůbeže a potřebách chovaného plemene;

- musí znát standard plemene tak, aby byl schopen sám provádět alespoň základní selekci;

- musí mít pro zvířata vytvořené podmínky odpovídající druhu drůbeže a rozsahu chovu;

- musí zvířatům zabezpečit výživu umožňující produkci kvalitních násadových vajec;

- musí každoročně předvést vzorek mladých zvířat na určeném svodu odchovu

- Chovná zvířata:

- musí být označena neporušenými a nesnímatelnými registračními kroužky stanoveného typu, velikosti a odpovídajícího ročníku, distribuovanými ČSCH;

- musí být zaevidována v plemenné knize a jejich rodokmen musí obsahovat kompletní údaje minimálně do 2. generace předků (kromě chovů přípravných, kde není původ známý). V případě zařazení chovných zvířat ze zahraničí platí stejná podmínka, tedy potvrzený rodokmen jednoznačně prokazující zaevidování daného zvířete v tamním centrálním registru zvířat (obdobě naší plemenné knihy);

- pro zařazení do chovu musí splňovat požadavky standardu minimálně ve třídě DB. V odůvodněných případech může hodnotitel rozhodnout i o zařazení zvířete třídy US.

Bližší informace lze získat na

<https://www.google.com/search?q=kategorie+chov%C5%AF+dr%C5%AFbe%C5%BEe>
HYPERLINK

["https://www.google.com/search?q=kategorie+chov%C5%AF+dr%C5%AFbe%C5%BEe&ie=utf-8&oe=utf-8"](https://www.google.com/search?q=kategorie+chov%C5%AF+dr%C5%AFbe%C5%BEe&ie=utf-8&oe=utf-8) HYPERLINK

["https://www.google.com/search?q=kategorie+chov%C5%AF+dr%C5%AFbe%C5%BEe](https://www.google.com/search?q=kategorie+chov%C5%AF+dr%C5%AFbe%C5%BEe)
HYPERLINK

["https://www.google.com/search?q=kategorie+chov%C5%AF+dr%C5%AFbe%C5%BEe&ie=utf-8&oe=utf-8"&](https://www.google.com/search?q=kategorie+chov%C5%AF+dr%C5%AFbe%C5%BEe&ie=utf-8&oe=utf-8) HYPERLINK

Plemena a razy drůbeže uznané v ČR - aktualizace ke dni 1. 7. 2018 - stand. kom.

Přítel Pavel představil seznam plemen a rázů. Dnem 1. 7. 2018 začíná platit nový seznam plemen a rázů. Ve srovnání z rokem 2006 přibylo 13 plemen a 41 rázů. Celkem je v seznamu 197 plemen, 365 barevných rázů u 7 druhů drůbeže. Přítel Pavel upozornil, že celkový počet uznaných plemen a rázů (kombinací) je 882. Posuzovat je možné pouze plemena na tomto seznamu. Po promítnutí seznamu proběhla diskuze, ve které byly vzneseny náměty na zrušení určitých barevných rázů u některých plemen a naopak na doplnění jiných barevných rázů. Např. u japonských křepelek bylo navrženo doplnění barevných rázů: červené, červené divoké a stříbrné divoké.

Směrnice o uznávání nových plemen a rázů – stručná informace

Přítel Žuffa seznámil přítomné se Směrnicí pro registraci a uznávání plemen, barevných rázů nebo variet v ČSCH. Se směrnicí je možné se seznámit na webu:

<http://www.cschdz.eu/odbornosti/drubez/smernice-regauzn-plemen.aspx> .

Základní informace o plemenech a barevných rázech nově zařazených do seznamu a o úpravách některých stávajících standardů

V dalším příspěvku se přítel Žuffa věnoval **husám africkým, husám cholmogorským a husám cholmogorským velkým**. Husy cholmogorské mají standard uznaný Ruskou federací a Evropským svazem. U husy velké cholmogorské probíhá uznávací proces. Plemena byla vyšlechtěna z husy divoké labutí – Anser cygnoides, i z hus vycházejících z Anser anser.

Husa africká je elegantní, hlavu má více plochou s lalokem a hrbolem. Zbarvení zobáku a hrbolu černé u divokých a oranžové u bílých.

Husa cholmogorská má hrubší tělesný rámec, hmotnost má vyšší, má masivnější hlavu než husa africká a větší hrbol, který nesmí sahat tak dopředu jako u africké.

Velká cholmogorská husa má ještě vyšší hmotnost než cholmogorská, hlavu má výrazně obdélníkovou, velkou, hrbol nesmí sahat dopředu. Mají oranžový zobák, zvířata s černým zobákem nebo hrbolem je třeba vyloučit. Nehet u cholmogorských bílých je světlý. Mladá zvířata se líhnou s tmavým nehtem. U cholmogorských hus je třeba neřešit barvu nehtu. Trup má být široký, hluboký, co nejširší v ramenou, robustní. Africké husy mají mírně výše nesený trup. Cholmogorské velké mají trup téměř vodorovný. Rozdíly mezi těmito husami jsou patrné v linii prsou. Africké husy mají prsa klenutá, výše nesená. Cholmogorské mají prsa široká, plná, nepříliš vysoko nesená, zaoblená, bez kýlu. Cholmogorské velké mají prsa hluboká, s výrazným kýlem. U všech tří plemen je výrazný dvojité podbřišek, vzadu spojený, břicho má být plné. Snáška je kolem 25-30, až 40 vajec. Dále se liší v linii zad. Zada jsou široká po celé délce. Nejvýše nesený trup má husa africká, husa cholmogorská má zada zlehka klesající a cholmogorská velká má trup téměř vodorovně nesený. Další odlišnost je v síle krku. Africké mají nejtenčí krk, nejsilnější krk mají husy cholmogorské velké. Křídla jsou u afrických hus dobře přilehlá, cholmogorské mají ramenní letky mírně níže nesené, velké cholmogorské mají ramenní lety mírně svěšené.

U nás se chovají jen cholmogorské bílé.

Rozdíly jsou přehledně uvedeny v níže uvedené tabulce.

Husy africké	Husy cholmogorské	Husy cholmogorské velké (neuznané)
1,0 8 kg, 0,1 7 kg	1,0 10 až 12 kg, 0,1 7 až 8,5 kg	1,0 11 až 12 kg, 0,1 8 až 10 kg
Nejvíce elegantní	Těžké ale temperamentní	Těžkopádné, flegmatické
Hlava víc suchá a klenutá	Hlava mírně klenutá	Hlava velká, obdélníková
Výraznější hrbol	Hrbol ne příliš velký	
Malý lalok	Lalok větší	

Nejvýše nesený trup	Trup mírně zvednutý bez kýlu	Trup téměř vodorovný
Přilehlé peří	Bohatší opeření	Peří bohatší

V dalším příspěvku se přítel Kalaš věnoval **kachnám starorýnským**.

Jde o vitální, rychle rostoucí kachnu. Byly vyšlechtěny z kajug, kachen pekingských a kampbelek. Kačer má hmotnost kolem 3 kg, kachna kolem 2,5 kg. Vyznačují se mírně zvednutým trupem, středně silným krkem. Mají jemnou elegantní hlavu. Mají pěknou čepičku na hlavě a navíc zákresy na bocích a prsou, černé skvrny. Variabilita je velká. Běháky jsou oranžové. Podle evropského vzorníku je zobák oranžový se skvrnami. Mívají různě zbarvené zobáky, často trpí na nazelenalé zobáky. Ideální kresba na zádech je ve tvaru srdce, rejdrováky jsou tmavé, spodina je bílá.

Fríské slepice popsal také přítel Kalaš.

Jde o plemeno u nás málo rozšířené, jedno z nejmenších lehkých plemen. Jde o staré původní nizozemské plemeno. Mají malou, jemnou kulatou hlavu, hřeben neklopí. Trup je u nich válcovitý, přizvednutý. Velkou vadou jsou sevřené ocasy. Jsou jen vločkované.

Gurnejské slepice pocházejí z Francie. Jde o staré lehké plemeno se znaky středně-těžkých slepic se snáškou 160 vajec ročně. Vyznačují se hlubokým zavalitým trupem a výše neseným ocasem. Ušnice mají být bílé. Hřebeny bývají esovité, neprošlechtěné. Běháky jsou masové s černými skvrnami, které souvisí se zbarvením. Jsou jen černobílé, kresba je vybělující.

Křivozobé kachny představil přítel Žuffa.

Původně pocházejí z Holandska. Jde o několik století chované plemeno s vysokou snáškou. Vejce byla používána v pekárenství. Jedná se o nejstarší domácí plemeno kachen vyšlechtěné v Evropě. Historie sahá do let 1600 až 1700. Mají podíl krve indických běžců. Kromě zobáku je identická s kachnou holandskou s bílou náprsenkou. Hmotnostně odpovídá spodní hranici středně velkých kachen selského typu, s jemnou kostrou a hmotností 1,75 až 2 kg. V různých zemích jsou vyžadovány různé hmotnosti. Hlava je u nich podlouhlá s plochým čelem, mají téměř suché nevýrazné líce indických běžců. Zobák je u křivozobých plochý, dlouhý, široký se zakřivenou horní linií. Horní linie zobáku pokračuje s horní linií hlavy, ze spodu pokračuje s linií hrdla.

Kachny holandské běloprsé (s bílou náprsenkou) mají zobák plochý, dlouhý, široký, s plochou horní linií. Při rychlém růstu dochází k deformaci zobáku. Oči jsou vysoko nasazené.

Oči: vysoko posazené, živé, hnědé.

Trup: středně dlouhý, dobře zaoblený, téměř vodorovně nesený, horní a spodní linie jsou téměř rovnoběžné.

Záda: dlouhá, ne příliš široká, mírně klenutá.

Prsa: plná, dobře zaoblená, mírně vyčnívající.

Břicho: dobře vyvinuté, u kachny by se zadní část neměla dotýkat země

Krk: středně dlouhý, vzpřímený, s poněkud zaříznutým hrdlem.

Křídla: těsně přilehlá, špičky mírně překřížené.

Ocas: značně široký.

Holeně: vystupující z opeření, patní kloub zřetelně viditelný.

Běháky: středně dlouhé, kačer o něco vyšší postoj než kachna, barva oranžová.

Opeření: těsně přilehlé, hladké, strukturálně podobné peří divokých kachen.

Zbarvení tmavě divoké s bílou náprsenkou

Kačer: hlava a horní část krku černá se zeleným leskem, spodní část krku a vole s bílou, pokud možno pravidelně ohraničenou náprsenkou u kořene zobáku nahoře a po stranách je malé bílé pole nebo neostře ohraničený bílý proužek, bíle zbarveno je také 3 - 6 vnějších ručních letek, zrcadla na křídlech jsou břidlicově šedá, bez bílého lemování, vlivem černého pigmentu tmavě divokého zbarvení oproti divokému zbarvení vzniká tmavší základní barva, tmavší jsou také červenohnědá prsa (tato barva nesmí zasahovat do náprsenky), tmavší je také světle šedé perlení spodní části trupu, záda jsou tmavě šedá, ocas černý

Kachna: tmavě hnědé hrdlo, černá podkovovitá kresba.

Běháky tmavě oranžové, zobák hnědošedý s tmavým nehtem.

Mezi velké vady patří rovná horní linie zobáku, odlišný tvar a nesení těla, chybějící bílá kresba ručních letek. U tmavě divokých je problémem každý výskyt bílého peří v hnědé základní barvě, dalším problémem jsou boky bez bílého peří, pod ocasem nesmí být černá barva. Existuje u nich varianta s chocholem. Chochol má být kulovitý, symetrický, posazený na temeni hlavy. Tato varianta se u nás nevyskytuje.

Hedvábničky – sjednocení pohledu na jednotlivé plemenné znaky

Dalším bodem programu školení byly **hedvábničky**. Přítel Pavel upozornil na změnu plemenného typu během 20 let. Na školení byl pozván přítel Veselý z Úpice, který chová hedvábničky 40 let. Přítel Žuffa připravil prezentaci k hedvábničkám.

Původ: Hedvábničky pocházejí z východní Asie. Záznamy o hedvábničce byly již před 700 lety. Nejvíce byla prošlechtěna v Číně, Japonsku a USA. Jde o okrasnou slepici se zavalitým, zaobleným krychlovým tvarem, černomodrou barvou kůže, s 5 prsty na běhácích a velmi silným pudem sezení na vejcích. V evropském standardu jsou uvedeny tyto plemenné znaky:

- Jemné hedvábné peří
- Modročerná barva kůže
- Zavalitý zaoblený krychlový tvar těla
- Mírně stoupající linie zad
- Středně vysoký postoj
- Má klidnou důvěrnou povahu, používá se pro zooterapii. Na výstavách bývají hříště s nimi.
- Hlava je malá, zaoblená.
- Vousaté mají plně nerozdělené vousy.

Ořechový hřeben mají jiný než vranohlávky. Hřeben se podobá polovině vlašského ořechu, nemá trn, je černomodrý, ideálně v jedné třetině hřebene je příčná rýha.

Oči jsou vždy velké, výrazné, černohnědé. Měly by být co nejtmaší, s výjimkou u krahujcovitých a siamských.

Obličej je černomodrý. U krahujcových je obličej červený.

Ušnice jsou tyrkysově modré. U kohoutů jsou vždy o něco světlejší, ale vždy musí být pigmentované. Nepodstatný je tvar ušnic, měly by být co nejmenší.

Laloky jsou okrouhlé, jemné, černomodré. U vousatých jsou velmi málo vyvinuté a zakryté vousy. Při posuzování je třeba vzít v úvahu, zda jsou vousy dostatečně vyvinuté.

Chocholka je středně velká, v zadní části s delším hedvábným peřím. Chocholka nesmí zakrývat oči. Nemají lebeční výduť, proto nemá být chocholka tak velká.

Krk je krátký, plně opeřený. Vousaté mají v zadní části krku mírně nadýchané peří.

Trup je široký ve tvaru kostky, v současnosti až ve tvaru koule nebo se prodlužuje. Trup nesmí být trojúhelníkovitý.

Prsa dostatečně plná, široká, zaoblená, hluboce nesená.

Břicho je plné, bohatě opeřené.

Trup je široký, krátký, směrem dozadu mírně stoupající.

Ramena mají být co nejširší, trochu vystupující, křídla výrazně kratší ve srovnání s jinými plemeny, což je dáno strukturou peří.

Křídla musí být vodorovně nesená.

Ocas plný, bohatý, výše nesený, téměř kulovitěho tvaru.

Holeně krátké, bohatě opeřené, nesmí mít manžety nebo supí peří.

Běháky středně dlouhé, černomodré, čím tmavší tím lepší (to neplatí u krahujcovitých), na vnější straně s krátkým opeřením. Pokud je „rous“ více opeřený, existuje tady souvislost s manžetou. Mají 5 prstů. Mezi první a pátý prst by se měl vejít náš prst. Pátý prst musí být zřetelně oddělený, delší než zadní, je mírně nahoru zahnutý.

Opeření je nejdůležitějším plemenným znakem (2/3 pevné, 1/3 hedvábné peří rozvolněné). Opeření ocasu je měkké.

Druhým nejdůležitějším plemenným znakem je tmavěšedá až černá kůže. Žlutá kůže je výlukovou vadou.

Plemenné znaky slepice jsou až na pohlavím podmíněné znaky shodná s kohoutem.

Mezi velké vady patří plochá prsa, úzké nebo dlouhé tělo, spadající linie zad a partie ocasu, výrazně vyvinuté příliš dlouhé srpy, příliš málo vyvinuté rýdovací peří., ojedinělé vytočené letky (spirálovité, známka 1), holá brka na letkách a ocasu, nedostatečné rozdělení mezi zadními a pátým prstem, přílišná tvorba manžet a nebo „papučí“, chybějící opeření běháků, jiná než černomodrá barva hřebene, tváře, laloků a kůže, výrůstky na hřebeni (hrubé perlení, trn, trojtrn známka 0), chybějící příčná rýha na hřebeni kohouta, bílá, červená nebo černomodrá ušnice, příliš světlá barva očí (oko musí být co nejtmaší).

U vousatých příliš slabé nebo jen naznačené utváření vousu, výrazně viditelné laloky.

U bezvousých nadýchané peří na zadní části krčního závěsu, jakýkoli náznak vousu a nasazení vousu.

U obou utváření a velikost chocholu a vousy v takovém rozsahu, který zamezuje výhled (extrémně velké).

Pořadí důležitosti:

- typ
- struktura peří
- barva kůže a útvarů
- hlava
- tvar trupu a linie zad
- tělesný rámec
- linie prsou
- tvar ocasu
- postoj

Vyskytují se v těchto barevných rázech: bílé, krahujcové, černé, žluté, splach (modré), perlově šedé, žluté, červené, divoké, čokoládové, bílé černě skvrnité. U žlutého zbarvení je možné drobné pepření do určité míry tolerovat. U divokého zbarvení by měly být hlavy víceméně černé. Čokoládové by měly mít co nejsytější odstín. U bílých černě skvrnitých je základní barva bílá a černá pera jsou co nejvíce rozmístěná po těle.

Siamské zdobně hedvábníčky jsou v typu shodné, ale mají žlutou barvu kůže, zobáku a běháků a černou barvu neopeřených částí těla.

Schowgirl je neuznané plemeno hedvábníčky s holým krkem.

Přítel Žuffa uvedl, že hezké hedvábníčky jsou k vidění na výstavě ve Varšavě. Je třeba trestat výlukou červené hřebeny a obličej. Přítel Veselý upozornil na to, že u hedvábníček vousatých i bezvousých je třeba hodnotit barvu ušnic a zpřísnit hodnocení hřebenu a chocholů.

Neděle 25. 2. 2018

Přítel Král seznámil přítomné s plemenem **kubalaje**, které pochází z Kuby. Kohout má hmotnost 2 až 2,5 kg, slepice 1,5 až 2 kg. Je to středně velká slepice bojového typu s typicky dolů neseným ocasem, se snáškou asi 70 - 80 vajec s bílou až krémovou skořápkou, min. hmotnost násadových vajec 50 g. Trup je vysoko nasazený, má středně vysoký postoj. Hlavním znakem trupu je přímka vedoucí od týlu k ocasu. Hlava je menší, krátká, široká s výraznými nadočnicovými oblouky. Zobák je krátký, silný, zahnutý. Hřeben je třířadý, hráškový. Obličej je hladký, červený. Ušnice jsou malé, hladké, červené, laloky velmi malé, hladké, červené, musí být výrazná uzdička. Oči jsou červené až červenohnědé. Krk je značně dlouhý s dlouhým krčním závěsem až na ramena. Křídla jsou kratší, níže spuštěná, nesmí zakrývat holeně. Holeně jsou dlouhé, dobře osvalené, běháky jsou středně vysoké. Ocas je velký, rozevřený, střechovitý. Vyskytuje se v barevných rázech bílé, divoce skořicové, modře skořicové.

V dalším příspěvku přítel Krajčír stručně seznámil přítomné s plemenem **kokrháči koejoši**. Hlavním plemenným znakem je délka kokrhání (7 sekund a déle). Pocházejí z Japonska. Váží kolem 3 až 3,5 kg. Postoj mají středně vysoký, trup silný, široký, prodloužený, níže spuštěný, ocas je široký, dlouhý.

Přítel Krajčír dále představil bojovnice Satsumadori. Vyznačují se vějířovitě otevřeným ocasem (jako když do zadní části těla fouká vítr). Laloky mají malé, uzdičku výraznou, oči světle oranžové až žluté u mladých zvířat, u starších jsou perlové. Prsa mají široká, trup je výrazně zvednutý. Ramena jsou široká, záda široká, kratší, sedlo s bohatším opeřením. Ocas je výrazně dlouhý, rýdovací pera tvoří vějíř. Holeně jsou výrazné, postoj vysoký. Mají výrazné ostruhy. Chovají se bílé, hnědě divoké, stříbrně divoké. Jsou velmi agresivní. Hodnotí se praktická ukázka poslechu.

Přítel Pavel stručně seznámil přítomné s plemenem **cemanské slepice**. Jde o původní plemeno lehkého typu se znaky bojových plemen. Jde o štíhlou slepici s vejčitým trupem, vysazenými rameny, která má vše černé. Při posuzování je třeba se zaměřovat na černé znaky hlavy. I mírné pročervenání je výlukovou

vadou. Peří je u nich černé s výrazným leskem. Vadou jsou rozdvojená pera v loketních letkách (dva ostny). Na otevřeném zobáku musí být vidět uvnitř černé sliznice.

Další příspěvek byl věnován **maranskám**. Přítel Hrubeš požádal o ujednocení přístupu k nim. Přítel Pavel upozornil na to, že francouzský standard nebylo možné pro toto plemeno použít, protože byl příliš volný. Český standard byl napsán podle německého standardu. Ve Francii byla v devadesátých letech velká variabilita. U barevného rázu černého měděněkrkého bylo jemné měděné lemování standardním znakem, ale nemusel tam lem být. Zvířata s lemy mají alelu Pg, zvířata bez lemu tuto alelu nemají. Členové Klubu chovatelů maransek jednoznačně prosazují snahu o čistě černá prsa bez měděných per. Nový evropský standard uvádí zbarvení bez kresby, ale kresba není velkou vadou. Přítel Pavel upozornil na to, že pokud budeme lemy připouštět, zmíněná alela tam bude. V našem standardu má být tolerována maximálně nepatrná kresba, nejnižší do úrovně konce krčního závěsu.

Dalším bodem programu byly **kachny divoké**. Přítel Pavel uvedl, že kachny divoké mají podobný typ jako kachny smaragdové. Podobná je i velikost. Kačeři nemívají více než 1,6 kg, kachny 1,4 kg. Zásadní problémy jsou v typu. V šedesátých letech se chovaly pro myslivost, přikřížily se k nim kampbelky. Typ kampbelky byl u nich patrný tím, že mívaly delší zvednuté válcovité trupy. Typy s kampbelkou se podařilo vymýtit. Jiný typ je výlukovou vadou. Trup má být vodorovně nesený, kapkovitý, bez břicha, ocas musí být v ose trupu. Hlava má ploché čelo, zobák u kačerů je oranžově žlutý s výrazným prozeleněním, na slemení s trochou tmavého pigmentu, u kachny je tmavý pigment na zobáku vždy. Je třeba trestat u kačerů žluté, olovené zobáky, u kachny jsou olovené zobáky výlukovou vadou. Zbarvení divokých kachen je v široké škále od tmavě divokých po čárkované. Požaduje se o něco světlejší zbarvení ruánských kachen (něco mezi zbarvením tmavým divokým a světlým divokým).

Kačer má zelenou hlavu s neuceleným krčním proužkem, karmínově hnědá prsa s bílým lehkým lemem. Pokud nemají bílý lehký lem, je to menší vada. Mají šedé boky s perlením, vzadu musí být bílá hranice. Křídla jsou hnědá, ruční letky hnědé, loketní letky jsou kreslené, lesklá modrá zrcadla mají bílé lemy. Ocas je černý s výrazným zeleným leskem, rýdovací pera jsou šedá, na krajích bílá. U kačerů nejsou v populaci zásadní rozdíly, kachny jsou ale velmi variabilní.

Kachny mají výrazně světlejší zbarvení než kachny ruánské. Tmavší odstín při zachování kontrastní kresby je možné tolerovat. Kresba musí být podkovovitá, problémem je slitá kresba na zádech až do černých ploch. Problém bývá ve spodní partii, pokud od hrdla po břicho je sytě krémová barva (známka 2). Pokud je ještě světlejší, kresba ubývá, je třeba hodnotit až výlukou. Spodní část křídel je bílá jako u všech divokých zbarvení. Zbarvení odpovídající zbarvení kachen čárkovaných nebo s náprsenkami je třeba vylučovat.

Pěkný příspěvek k posuzování plemene slepic araukany přednesla přítelkyně Nováčková. Uvedla, že chová toto plemeno 30 let, zejména araukany divoké. Araukany snášejí modrozelená vejce. Mívají slušnou snášku. Čím je u nich snáška vyšší, tím bývají vejce světlejší. Vyskytují se ve třech rázech: jen s příušními vousy, pouze s licousem, s příušními licousy a podbradním vousem. Araukany mají menší tělesný rámec, mírně zvednutý válcovitý trup a žlutou kůži.

Vady:

Objevují se zvířata větší, robustnější, s vyšší hmotností než je optimum. Postoj u kohoutů je často vyšší, mají vyšší běháky, zejména araukany bílé. Je potřeba si kohouty vícekrátkrát prohlédnout. Mírně vyšší až vyšší nesení trupu je vidět často při vzrušení na výstavě. Dalším důležitým znakem je bezocasost. Přítelkyně Nováčková upozornila na to, že je potřeba bezocasost zkontrolovat pohmatem, abychom se přesvědčili, zda skutečně není vyvinutá kostrč. Bývá jen zčásti redukována, což se projeví jedním až dvěma ocasními pery, která mohou být vytržená. Do chovu jsou ocasatá zvířata nevhodná.

Hlava musí mít optimální šíři a klenutí, což nebývá u nich problémem. Ale bývají hlavy a zobáky delší. Zobák je silný, občas bývá delší, někdy křivý. Je třeba linii zobáku opatrně zkontrolovat. Hřeben má být třířadý, hráškový. Mezi časté vady patří nevýrazné hráškování, přerostlý klopící se hřeben, nestandardní zakončení hřebene. Nesmí být několik trnů, hřeben hrubý. Hrubý esovitý hřeben již nebývá. Je třeba trestat esovité proláknutí hřebene. U slepiček bývá často nevýrazné hráškování. Je třeba posuzovat hřeben citlivě, s ohledem jak hlava vypadá. Obličej je červený, ušnice menší, červené (kryté vousem). Častou vadou je probělená velká ušnice nekrytá vousem.

Licousy vyrůstají z příušní bradavky, jejich velikost odpovídá bohatosti licousu. Pera jsou stočená směrem vzhůru a vzad. Mezi časté vady patří nevyvinutá bradavka v případě jednostranného licousu, slabě vyvinuté bradavky u řídkých licousů (2, 3 pera) nebo silně vyvinuté bradavky u těžkých svěšených

licousů. Je třeba prohlédnout bradavky, pozor na jednostranný vous. Přítelkyně Nováčková poznamenala, že při odchovu vousaté slepice často šikanují ty licousaté.

Nohy jsou středně vysoké, širší. Holeně jsou mírně vystupující, dobře opeřené. Běháky jsou středně dlouhé, vždy se žlutým nášlapem, barva běháku se liší podle barevného rázu od vrbově zelené po olivově černou. Jen krahujcové mají žluté běháky

Araukany – posuzování typu, jednotlivých plemenných znaků a peří

Pěkný příspěvek k posuzování plemene slepic **araukany** přednesla přítelkyně Nováčková. Součástí její prezentace bylo mnoho názorných fotografií. Uvedla, že chová toto plemeno 30 let, zejména araukany divoké. Araukany pocházejí z jižní Ameriky a snášejí modrozelená vejce. Mívají slušnou snášku. Čím je u nich snáška vyšší, tím bývají vejce světlejší. Mají žlutou kůži. Vyskytují se ve třech rázech: jen s příušními licousy, pouze s vousem, s příušními licousy a podbradním vousem. Araukany mají menší tělesný rámec.

Zmínila časté vady v typu araukan. Objevují se zvířata větší, robustnější, s vyšší hmotností než je optimum. Postoj u kohoutů je často vyšší, mají vyšší běháky, zejména araukany bílé. Je potřeba si kohouty vícekrát prohlédnout. Mírně vyšší až vyšší nesení trupu je vidět často při vzrušení na výstavě. Dalším důležitým znakem je bezocasost. Přítelkyně Nováčková upozornila na to, že je potřeba bezocasost zkontrolovat pohmatem, abychom se přesvědčili, zda skutečně není vyvinutá kostrč. Bývá jen zčásti redukovaná, což se projeví jedním až dvěma ocasními pery, která mohou být vytržena. Do chovu jsou ocasatá zvířata nevhodná.

Hlava musí mít optimální šíři a klenutí, což nebývá u nich problémem. Ale bývají hlavy a zobáky delší. Zobák je silný, občas bývá delší, někdy křivý. Je třeba linii zobáku opatrně zkontrolovat. Hřeben má být třířadý, hráškový. Mezi časté vady patří nevýrazné hráškování, přerostlý klopící se hřeben, nestandardní zakončení hřebene. Nesmí být několik trnů, hřeben hrubý. Hrubý esovitý hřeben již nebývá. Je třeba trestat esovité proláknutí hřebene. U slepiček bývá často nevýrazné hráškování. Je třeba posuzovat hřeben citlivě, s ohledem jak hlava vypadá. Obličej je červený, ušnice menší, červené (kryté vousem). Častou vadou je probělená velká ušnice nekrytá vousem.

Licousy vyrůstají z příušní bradavky, jejich velikost odpovídá bohatosti licousu. Pera jsou stočená směrem vzhůru a vzad. Mezi časté vady patří nevyvinutá bradavka v případě jednostranného licousu, slabě vyvinuté bradavky u řídkých licousů (2, 3 pera) nebo silně vyvinuté bradavky u těžkých svěšených licousů. Je třeba prohlédnout bradavky, pozor na jednostranný vous. Přítelkyně Nováčková poznamenala, že při odchovu vousaté slepice často šikanují ty licousaté.

Vous má být hustý, kryje ušnice a zakrnělé laloky. Podkladem vousu je uzdička. Je sporné tvrzení ze vzorníku, že u rázu s vousem i licousy není vyvinut postranní vous. Mezi časté vady patří slabý, řídký, „otrhaný“ vous

Oči jsou výrazné, oranžově červené, červené až červenohnědé u tmavých rázů. Mezi vady patří tmavší oko (u araukan bílých), nerovnoměrně pigmentované oči, výrazně světlejší oči až oči nazelenalé (u araukan divokých)

Trup je středně dlouhý, válcovitý, zaoblený, dobře osvalený. Žáda jsou delší, širší, prsa klenutá, břicho plné, u kohoutů s bohatým sedlovým závěsem. Mezi vady patří problémy s šíří zad (spíše u slepic), plošší prsa bývají občas u kohoutů. U kohoutů je největším problémem sedlový závěs – řídký, krátký, odstávající. S tím souvisí výskyt sedlových podušek a dále nezakrytá, často až bílá podsada

Krk je středně dlouhý s bohatým krčním závěsem.

Křídla jsou nesená v ose trupu a jsou přilehlá. Mezi vady patří někdy níže nesená křídla u kohoutů.

Nohy jsou středně vysoké, širší. Holeně jsou mírně vystupující, dobře opeřené. Běháky jsou středně dlouhé, vždy se žlutým nášlapem, barva běháku se liší podle barevného rázu od vrbově zelené po olivově černou. Jen krahujcové mají žluté běháky s černými skvrnami.

Mezi časté vady patří břidlicové běháky s šedým nášlapem.

Opeření by mělo být bohatší, ale dobře přilehlé, bez podušek. Většina vystavovaných kohoutů má problémy se sedlovým závěsem, bývá příliš řídký a často i krátký.

Nejvíce je chován **barevný ráz divoké**. Zbarvení je u nich tmavě divoké, nejtmaší v řadě divokých zbarvení kura. U kohouta převládají velmi tmavé odstíny hnědé až černohnědé na hlavě, ramenou a zádech, přičemž krční a sedlový závěs je jen mírně světlejší (červenohnědý), s výraznou stvolovou

kresbou. Prsa, boky, holeně i ruční letky musí být černé. Podsada má být tmavá. Mezi vady patří nežádoucí zesvětlení směrem ke zbarvení koroptvímu, zlatokrkému, zlatě zbarvenému či rezavě koroptvím. Výrazné znaky těchto jiných rázů jsou postihovány výlukou. Zejména jde o velmi světlou, zlatočervenou barvu na hlavě a v závěsech, hnědou kresbu na prsou, bocích či holeních, popř. bílou podsadu. Problémem bývá i méně výrazná, neostrá stvolová kresba závěsů (tzv. melír), která se hodnotí snížením známky dle rozsahu.

U slepice je hlava černá, krční závěs červenohnědý s širokou stvolovou kresbou. Plášť je hnědý s výrazným černým pepřením, které se na hrotech per slévá do půlměsíčků. Pera mají zároveň světlé ostny, a to jak v plášti, tak i na prsou. Černé měsíčkovité hroty per se často vyskytují i na kaštanově hnědých prsou u pěkně zbarvených slepic. Mezi vady patří světlejší hnědá hlava, melír v krčním závěsu, chybějící měsíčkovitá kresba, výrazně slité pepření, slabší osténková kresba. Tyto vady se hodnotí snížením známky dle rozsahu, či nežádoucí světlé až zlatavé lemy v plášti (US až V).

Barva vousu nebývá zcela černá, je třeba být tolerantní. Je třeba dávat pozor na to, že vousy později dopeřují.

U kohoutů araukan pšeničných netolerovat bílé vousy, i když mohou ztmavnout. Bílý vous je u nich v druhém roce výlukovou vadou.

U řídkého vousu, pokud prokvétává bílá, je z podsady, která má být šedá. Je třeba zohlednit, zda je vous řídký nebo již hotový.

Posuzování ušnic a specifika jejich hodnocení u vousatých plemen

Další příspěvek přítele Pavla se věnoval posuzování ušnic. Velké rozdíly ve velikosti ušnic jsou u vyandotek. Bílá barva ušnic má mnoho odstínů, nádech je třeba respektovat. Odstín je bílý nebo smetanový, krémový nádech. Vlašky, livornské slepice, leghornky, ohiki mají krémový nádech, všechna ostatní západoevropská plemena mají ušnice čistě bílé. Výlukové ušnice jsou pročervenalé nad 50%. Je vyžadováno pravidelné ohraničení. U některých plemen je vyžadováno červené ohraničení. Evropská plemena mají mít emailový povrch, u starších zvířat můžeme být více tolerantní. Morušová barva se vyskytuje u sumatranek a japonek, u černého rázu s tmavým obličejem jako alternativní znak: zdobnělé. Bojovnice novoanglické – u rázu stříbroprsé, černé, oranžovoprsé, modré stříbroprsé, modré a oranžovoprsé, černé a modré.

Černé ušnice mají cemanské slepice. Velké, odstávající ušnice jsou u nich velkou vadou.

Tyrkysové ušnice mají hedvábničky. Vadou jsou u nich ušnice probělené, pročervenalé, začernalé. Výlukovou vadou je jiná barva nad 50%.

Červené ušnice nemají být bledé, výlukové jsou ušnice s jinou barvou nad 50 %. Vadou jsou ušnice velké, hrubé, odstávající. Vyskytují se u všech ostatních neuvedených plemen.

U vousatých plemen (s výjimkou vousatých hedvábniček) je velikost, struktura i barva ušnic bezvýznamná. Bílou barvu ušnic mají soví vousáči, vatermalští vousáči, červenou barvu araukany, durynští vousáči, mosetky, orlovky, rousné zakrslé. U faverolek, pokud je ušnice vidět, nesmí být zcela bílá. Barva ušnic je bez významu u následujících plemen: antverpští vousáči, brabantky, paduánky, sultánky. U nich se jedná o výjimku, kdy se ušnice nehodnotí.

U hedvábniček dojde ke změně ve standardu. Byl představen nový text. Ušnice: u bezvousých i vousatých malé, jemné, sytější tyrkysově modré.

Stavba, struktura a zbarvení peří hempšírek

V dalším příspěvku se přítel Pavel věnoval hempšírkám. Upozornil na nejednotnost posuzovatelů při jejich hodnocení. Představil nový text pro barevný ráz K141 **Měděně červené**:

Kohout – základní barva je zlatohnědá, kresba je černá. Hlava je zlatohnědá. Krční závěs je lesklý, zlatohnědý s jemnější stvolovou kresbou na nejspodnějších řadách per, sedlový závěs je lesklý

zlatohnědý, poněkud tmavší než krční a bez stvolové kresby, ramena, záda a štíty křídel jsou lesklé, červenohnědé, výrazně tmavší než sedlový závěs.

Rejdrováky jsou černé, velké srpy jsou černé s výrazným zeleným leskem, střední a malé srpy jsou černé se zeleným leskem a s úzkými hnědými lemy na okrajích. Podsada je lososová.

Slepice – základní barva je zlatohnědá jednotného odstínu, obdobná zbarvení prsou kohouta, kresba je černá. Hlava je zlatohnědá. Krční závěs je lesklý, zlatohnědý, poněkud světlejší než ostatní opeření, ve spodní části s kratší stvolovou kresbou, která je bohatší a výraznější než u kohouta a dosahuje asi do 1/3 krčního závěsu. Ruční letky jsou zlatohnědé, na vnějších praporech podél ostnu černé. Kryty ocasu jsou černé, někdy zlatohnědé, lemované. Podsada je lososová.

Velké vady: U kohouta i slepice silně nevyrovnaná, žlutá, červená nebo skvrnitá barva, příliš světlý, zlatožlutý nebo slámově žlutý krční závěs, chybějící nebo velmi slabá kresba v letkách a brčicích, viditelné černé skvrny nebo výraznější pepření na štítech křídel, větší rozsah skryté černé kresby ve spodních částech praporů svrchních krovek křídelních, výrazné zašedlé spodní krovky křídelní, zašedlá podsada.

U kohouta chybějící barevné odstupňování partií krčního závěsu – sedlového závěsu – zad a štítů křídel, chybějící nebo naopak příliš bohatá krční kresba přesahující 1/3 krčního závěsu, stvolová kresba v sedlovém závěsu, větší rozsah zlatohnědé barvy v rejdrovácích a velkých srpech, černé skvrny v zadní části boků. U slepice zlatavé lemy v opeření pláště, chybějící, velmi slabá nebo naopak příliš bohatá krční kresba přesahující 1/2 krčního závěsu, větší rozsah zlatohnědé barvy v rejdrovácích a velkých perech krytu ocasu.

Bylo upozorněno na to, že v podsadě lze několik šedých pírek tolerovat.

Vybrané barevné rázy kachen – stříbrně divoké

Přítel Šedivý se ve svém příspěvku věnoval stříbrně divokému (čárkovanému) zbarvení. Hlava je černohnědá, mají uzavřený krční proužek. Zbarvení prsou je vínově červené s úzkými bílými lemy. Kresba na prsou má být vínově červená se stříbřitým lemem. Hnědé zbarvení boků se světlým lemem. Stříbřitě bílá je spodní část boků, prsa, záda jsou stříbřitě bílá se stříbřitou kresbou, kostrč černá se stříbřítými lemy.

Mezi vady patří neucelené zbarvení v krytu křídel, nemá být kresba na spodní části boků, začernalé zbarvení na bříše nemá být. Velmi světlé ruční a loketní letky je třeba hodnotit známkami 1-2, hrubší zbarvení na bocích známkami 3-4. Další vadou je nežádoucí pepření ve spodní části boků a slabá hnědá kresba.

Čárkované kachny mají často probělené podocasníky. Jde o velkou vadu hodnocenou známkami 1-2. Pokud je podocasník prokreslený bílou minimálně z 50 % je třeba hodnotit známkou 0. U kachen je zbarvení s pomyslnou čepičkou. U zakrslých kachen jsou často světlé líce. Lze tolerovat náznak kresby očních proužků (známky 1-0). Pokud čepička zasahuje až na krk a tvoří „úhoře“, je třeba vadu trestat známkami 2,3. Pokud je hlava prokreslená celá, je třeba uvést poznámku příliš kresby na hlavě (známky 1, 0).

Neucelená kresba na prsou kachen se hodnotí známkou 2 (musí sahat až na břicho). Přítel Kalaš uvedl, že okrový nádech by se neměl podle něj připouštět. Podle jeho zkušeností se pak objeví okrové skvrny v dalším roce. Slitá kresba na kostrči by měla být postihována známkami 3 -1, dle rozsahu i 0. Výrazně zahnědlé rejdrováky se postihují známkami 2 -1 u čárkovaných, mírněji u zakrslých. Velmi slabá kresba na bocích a bříše musí být trestána známkami 1-0.

Barevné rázy perliček

Posuzování perliček se v dalším příspěvku věnoval přítel Dráb. Jeden z nejdůležitějších znaků je výrazný pohlavní dimorfismus. Mezi rázy s úplným perlením patří divoké, šedé, světle modré (levandulové), žlutě plavé, bílé

Divoké - základní barva je tmavošedá, bílé perličky, kolem perly je jemný bílý lem. V letkách bývá kresba slitá do jemných pruhů. Tato vada se vyskytuje u 85-90 % zvířat, hodnotíme ji známkou 3 s poznámkou náznak pruhování v letkách.

Vady kreseb – v přechodu krku a ramenou zřetelné zahnědnutí – 0. 1 (hrubá vada). Pruhování v plášti trestat známkou 0. Pozor na juvenilní peří, které může být šedohnědé, pruhované.

Perličky – šedé (perlgrau) s úplným perlením - základní barva šedomodrá.

U světlých je třeba dávat pozor, hledat kresbu, podívat se proti světlu, zda je tam vidět kresba. Problémem bývají užší ruční letky. Nohy oranžové až světle našedlé.

Žlutě plavé (chamoais) - základní barva je žlutě plavá, bílé perly, krk je žlutě plavý (světle okrový), nohy oranžové až světle našedlé, na bocích je nejintenzivnější zbarvení.

Bílé se u nás nevyskytují. Mají oranžově zbarvené běháky, pokud jsou ruční letky zcela bez kresby, je třeba trestat známkou 0.

Rázy s redukováním perlením

Fialové – základní barva šedočerná s fialových leskem, boky, kryt křídel, letky – tam je perlení, častou vadou je rez. Občas bývá žíhání na bocích (může být).

Světle fialové (azurové) -základní barva šedomodrá, silný fialový nádech, pera v krytu křídel a zádech mají tmavší strukturální lemy – je to standardní znak.

Žlutě plavé s redukováním perlením - základní barva žlutě plavá (barva krémově okrová), perlení je pouze na bocích a krytu křídel, letkách, vytváří dojem světle okrových lemů.

Mezi neuznané barevné rázy, které je třeba neposuzovat, patří běloprsé strakaté, čokoládové, bílé bez perlení.

Je třeba trestat skvrny na nohou (u tmavších rázů). Pokud je výraznější rozsah známkou 2, na prstech až 0, neřešit barvu ze spodu běháků.

Vybrané barevné rázy kura – zlaté stříkané

Přítel Kalaš se věnoval popisu zbarvení šumavanek.

Šumavanky – zlaté stříkané

1.0 Základní barva je sytě zlatožlutá s výrazným leskem. Hlava je zlatožlutá. Krční závěs je zlatožlutý, v dolní části s jemnou černou stvolovou kresbou. Stejně zbarvený je i sedlový závěs. Ramena, záda a štítové křídla jsou v poněkud tmavším, červenozlatém odstínu. Velké krovky křídla mohou být ve spodní (skryté) části praporů částečně černě pigmentové, černý pigment však nesmí být navenek viditelný. Prsa, boky, holeně, břicho jsou zlatožluté v odstínu o něco světlejším než závěsy, některá pera v partiích holení a zadní části boků mohou mít ojedinělou drobnou černou kresbu (připouští se), některá pera v partiích holení a zadní části boků mohou mít ojedinělou drobnou černou kresbu. Ruční letky jsou převážně černé, vždy se žlutým okrajem vnějších praporů. Žlutohnědé pepření vnitřních praporů.... Podsada je převážně šedá.

Slepice – základní barva je sytější zlatožlutá. Hlava je zlatožlutá. Krční závěs je zlatožlutý, v dolní části s jemnou, černou stvolovou kresbou. Části per v partiích zad, štítů křídel, sedla, krytu ocasu, boků, spodní části trupu a holení má drobnější šedočernou až černou kresbu charakteru nepravidelného vlnkování nebo stříkání, přičemž rozsah a intenzita této kresby odpředu k zadní části trupu postupně vzrůstá. Ruční letky mají vnější prapory zlatožluté, vnitřní zlatožluté s šedočernou kresbou optimálně ve formě pepření. Podsada nesmí být žlutá, je převážně šedá.

Velké vady – u kohouta a slepice světle žlutá nebo naopak příliš tmavá zlatohnědá základní barva, zcela chybějící nebo naopak velmi bohatá stvolová kresba v závěsech, zcela nebo téměř chybějící černá kresba v brčicích, koncové černé lemy, zcela nebo převážně žlutá podsada, černá podsada. U kohouta výrazně převládající zlatožlutá barva v ručních letkách, větší rozsah zlatožluté barvy v rejdivácích a velkých srpech, viditelná černá na štítech křídel. Více jakékoliv černé kresby nebo lemování na prsou.

Prezentaci přítele Kalaše doplnil přítel Harčářik. Zmínil manuál z roku 2008 Obrazový průvodce fenotypem šumavanky. Upozornil, že na prsou kohoutů šumavanek nesmí být žádná kresba. Chybějící kresbu krčního závěsu je třeba hodnotit známkou 0. Neprokreslené ruční letky jsou velkou vadou (známka 0). Šumavanka musí mít trup středně velkého plemene.

Různé

Co se týče počtu zubů, platí rozpětí mezi 3 až 9 zuby. Velsunka se čtyřmi zuby na hřebeni, může být za hřeben hodnocena známkou 4, pokud je hřeben pravidelný.

Závěr školení

Přítel Hrubeš na závěr poděkoval za pozornost a připomněl povinnost zasílání soupisových archů.

Zapsala Ing. ZDEŇKA SZEBESTOVÁ